

Színház és művészet.

HETI MŰSOR:

Ma, szombaton délután: Jézusfaragó ember. Ifjúsági előadás. Filléres helyárak.

Ma, szombaton este: Yasa. Eredeti operettbemutató. Premierbérlet 30.

Vasárnap délután: Yasa. Rendes helyárak. Déltáni bérlet.

Vasárnap este: Yasa. Páratlanbérlet 27.

Hétfőn este: Yasa. Bérletszünet. Kedvezményes érvényesek.

Kedden délután: Egyetlen éjszakára. Filléres helyárak.

Kedden este: Yasa. Bérletszünet. Kedvezményes érvényesek.

Szerdán este: Yasa. Bérletszünet. Kedvezményes érvényesek.

Csütörtök délután: A mosoly országa. Katonaelőadás. Filléres helyárak.

Csütörtök este: Yasa. Bérletszünet. Kedvezményes érvényesek.

Péntek este: Yasa. Bérletszünet. Kedvezményes érvényesek.

Szombaton délután: Kati gyere ki. Filléres helyárakkal.

Szombaton este: Yasa. Bérletszünet. Kedvezményes érvényesek.

Vasárnap délután: Yasa. Rendes helyárak.

Vasárnap este: Yasa. Bérletszünet.

—oOo—
Kleiber

a Budapesti Hangversenyzenekar élen

Hogy az orkesztrális kifejezés a zenei kultúra egyik legeszményibb és legfejlettebb magaslatát, azt egy forró est mély hatásában és tiszta élményében sokáig rezgő dokumentálta Erich Kleiber Beethoven-előadása a Budapesti Hangversenyzenekar élen. A pénteki este a Belvárosi Mozsi teli nézőterén egy ritka és mélyreható ünnepi esemény nagyszíriességét hozta, amelyben össetalálkozott együttes és dirigens, alkotás és közönség. Erich Kleiber Beethoven-estje valóban tény és dokumentáció volt abban a hittel teljes törekvésben, amely Szeged számára meg akarja nyitni a tiszta művészi eszmények nehezen járható útjait. Valóban az esemény izgalmát és élményét hozza el az a feladatteljesítés, amely nem elégszik meg egy-egy instrumentális és vokális egyéniséggel különálló és recitáló szóval, de amely a zenei Gesamtkunstból is nyújtani akar annak a közönségnek, amely még hinni és élni tud a művészi tisztaság és az emberi kultúra eszméiben.

Erich Kleiber egyik legérdekesebb és kétségtelenül legegényibb tolmácsolója annak az elérhetetlennek, amit Beethoven jelent. Elsősorban a szerkezet monstruózus fölépítése az, ami hatalmába ejt ennél a csúcokra csillogó és völgyekbe zöldelő tolmácsolásánál. A nagy felépítés mestere ez a művész, akinek zengő épületében a kontrasztok dinamikája hangzik. A formák klasszikus teremtojást — a formák összefogó építőmestere idézi, szinte festői foltokkal, szinte képzőművészi eszközökkel. Kleiber Beethovenje nemcsak az, amit a holtan is élő vezérkönyvek mutathatnak meg, — a beethoveni formán túl Kleiber is jelentkezik, a maga művészetével és a maga egyéniségével. Van neki részletek, amikor meglepő ez a jelentkezés, amikor ismeretlen hangsúlyt kap egy-egy árnyék, hogy a mélységek fölött annál titánibb erővel bontakozzon ki Beethoven fürgetege.

Ahogy Erich Kleiber együttesének ormán áll, szinte a zenekar fölött, ahogy szinte mozdulatlan hatalmában vezényli és hajtja, fojtja és fokozza ezt az egy érzésben lélekző együttest, — az a legfejlettebb zenei dokumentáció egy hatalmas jelensége. Olykor szinte már gesztusai sincsenek, szinte mozdulatok nélkül tornyosulnak egymásra a crescendók vonalai, — pálcá és nyugtalan lendületek helyett szinte csak... az egyénisége áll és vezényel a zenekar fölött... Olykor aztán egy-egy másodrendű fordulathat feliramlik akaratának ereje és ebben a mellékes lendületben kapnak új és egyéni hangsúlyt a háttérből előrenyúló részletek. Kleiber nem a mozdulatok dekorációjával dirigál, de ebben az idegesen átható nyugalomban olykor vonallal transzponál át egy-egy zenei fordulathat... Egyénisége minden taktusában ott feszül a zenekara fölött és ez az egyéniség teszi eseménnyé Beethovenjét.

Ehhez a kifejezéshez egyenrangú tényező is kellett: a Budapesti Hangversenyzenekar. Nemcsak az együttes harmonikus szelleme, zenei kultúrája, eszményi fegyelme, tagjainak tudása és talentuma, de az a készség is teljessé tette a hangverseny eseményét, amellyel minden ízében és minden hangszerében követni akarta vezetőjének eluralkodó egyéniségét. És nemcsak követni akarta, de a kontrasztok festői boltozatában vele is szárnyalt egy ritka Beethoven-épület szerkezetében. A Hangversenyzenekar egyik legkulturáltabb és legelső együttesévé érett — és ezt jólesően ismerjük már három év előtt, amikor Mascagni pálcája alatt mutatta be a Dóm-tér azóta is felejthetetlen ünnepében. Egy nagy zenei egyéniség és egy európai együttes lelkesen harmonikus találkozására volt ez a pénteki hangverseny.

A Prometheus-nyitány vezette be Kleiber műsorát olyan értelmezéssel, hogy ez a hatalmas erő új méreteket kapott. De a freskó felvázolása után Kleiber beethoveni stílusa a maga erejében és egyéniségében valóban a IV. és az V. Szimfónia tolmácsolásában mutatkozott meg. Maga a két szimfónia is Kleiber kontraszt-hatásait idézte, a Negyedik majesztuózusabb, lágyabb vonalai mellett az Ötödik sorstragikuma. A beethoveni érzésvilág nagy tartalmi gazdagságát mutatta meg a Negyedik világos és plasztikus tolmácsolása, míg az Ötödik szenvedélyes viharában az erők és hatalmak villámcsapásai villantak. A hangsúlyoknak ezt a gazdagságát, a képzeletnek ezt a szárnyalását alig hallottuk még oly magával ragadó erővel, mint ebben a meglepő tolmácsolásban.

A szellem és a költészet ritka eseménye volt Erich Kleiber Beethoven-estje, — a művészi és zenekarat a telt nézőtér kigújlva, sokáig ünnepelte. A lelkes ünneplésből kijutott a Harmoniának is, amely egy hivatás teljesítésében megvalósította a legfejlettebb zenei kultúrának ezt a ritka eseményét, amely a szegedi zenei élet maradványán szép ünnepe volt.

(v. gy.)

GYÁR: BUDAPEST, XI. LENKE-UT. 117

Filharmonikus hangverseny nem február 24., hanem március 1.
Tisza. (4. bérlet) Este 8 óra.
Vezényel

FRICSAY FERENC

A február 24-i terminust a filharmonia mindkét közreműködője váratlanul lemondta, illetve a hangverseny elhalasztását kérte. Ezért előre nem látható akadályok miatt a filharmonikusok 4. bérleti hangversenyüket március 1-re halasztották.

—oOo—

A színházi iroda hírei

Már teljesen kibontakozott a próbákban a „Yasa” példátlanul érdekes és izgalmas operettújdoncság. Az operett mai főpróbáján jelen lesz Harmath Imre és Márkus Alfréd, a két szerző is, akik az esti premieren a budapesti színészvilág vezetőivel nézik végig az előadást.

Ma délután „Jézusfaragó ember” diákelőadásban, filléres helyárakkal.

Sz. Patkós Irma mondja: „Művészi pályám legérdekesebb és legszebb szerepét játszom a „Yasa”-ban.

Ezért héten és vasárnap délután: „Yasa”.

Köszvényes fájdalmaknál

rheumatikus bántalmaknál, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, ízületi- és tagfájdalmaknál, valamint meghűléses betegségeknél gyorsan és biztosan hat a Tegal. Orvosok ezrei ajánlják a Tegal-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Tegal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban P 1.60.

Színház inspekció

Cenzura Kecskeméten és Egerben. Kardos Géza színiigazgató a tavaszi egri szezon megkezdése előtt a napokban bemutatta műsorát Egerben a város hivatalos köreinek és abból sok olyan darabot kihagyott, ami Kecskeméten nem tetszett, ezért kicenzurálták. Egerben azonban érdekes dolog történt. A város vezetősége, amikor a műsort átnézte, két „kihagyott” darabot is felvételre a műsorba azzal, hogy azok előadásának semmi akadálya sincs. Ez a két darab, amely most az egriek kívánságára mégis színre kerül: „Szakíts helyettem” és „Dr. Kerekes Mária”.

Miskolcra a „Heidelbergi diákelőlet” című daljátékot hirdetik a jövő hétre, ami azonban a legérdekesebb, a darabot az ugynevezett „Irodalmi ciklus” keretén belül adják. — Pécsen is jubilálnak: pénteken este kerül színre tizenötödikször a Láz, Lakatos László nagysikerű színijátéka. — Szombaton este mutatja be a debreceni színház a szegedi operettet, a „Mezei pacsirtát”, amelynek Szegeden szerdán volt a huszonötödik előadása.

Madarász, vagy agarász? A Madarász nagysikerű felújításán ugratták D. Kovács Józsefet, a kitűnő hangú tenoristát. Mindegyik mondott valami „kedveset”, de D. Kovács csak Endre Emil karmester mordására „ugrott”.

— Öregem, te tulajdonképpen nem madarász vagy, hanem agarász...!

— ??

— No, mert állandóan zavarod a zenekart...

—oOo—

Harmonia hangversenyek

Február 28-án Harmonia VII. mesterbérlet Francescatti hegedűest.

Március 4-én Harmonia VIII. mesterbérlet Eisenberg-gordonkaest.

Március 8-án a berlini filharmonia kamarazenekara. Bérletnek kedvezmény.

—oOo—

Holnap, Tisza, 8 óra:

Baranyi Lili zongoraestje

fényes műsorral.

Jegyek Kárász-ucca 13.

Megüölő harcok a spanyol frontokon

Barcelona, február 18. Újult erővel lángoltak fel a harcok a spanyol frontokon. A spanyol kormány hivatalos jelentése a keleti arcvonalon intézett felkelőtámadásokról szól. A felkelők azokat az állásokat támadták, amelyeket a kormánycsapatok tegnap elfoglaltak. A milícia kénytelen volt Visel del Riotól délre fekvő állásait elhagyni, de később visszafoglalta. A felkelők repülői bombázták Teruel belsejét, majd Mansuetonál a temető melletti köztársasági állásokat. A légháritók egy repülőt lelőttek. Az estramadurái arcvonalon a köztársaságiak az erős nyomás következtében elhagyták tegnap elfoglalt állásaikat.

Salamancai jelentés szerint a francia-katalán határon nagyobb számban önkéntes érkezett a köztársaságiakhoz. A jelentés azt is tudja, hogy Franciaországban serényen folyik az önkéntesek toborzása a köztársasági kormány részére.